

Församlingsinstruktion för

Carl Johans församling, Högsbo församling, Masthuggs församling och Oscar Fredriks församling som tillsammans bildar

Carl Johans pastorat

Innehåll

1. Församlingspresentationer och visioner.....	2
2. Omvärldsanalys.....	3
3. Pastoralt program	4
3. 1. Fördelning av den grundläggande uppgiften.....	5
4. Prioriterade områden.....	6
5. Barnkonsekvensanalys	7
6. Näringsverksamhet.....	7
7. Domkapitlets regler med mera	8

Kyrkofullmäktiges godkännande: 2023-11-08

Kyrkoherdens godkännande: 2023-11-08

Församlingsinstruktionen utfärdad av domkapitlet i Göteborgs stift: 2023-12-14

1. Församlingspresentationer och visioner

Carl Johans, Masthuggs och Oscar Fredriks församlingar har karaktär av stadsförsamlingar medan Högsbo är mer av en närförortsförsamling. I pastoratet finns sju kyrkor från olika tidsepoker varav fyra är stora katedraler. Fyra av församlingarnas kyrkor är byggda före 1940. Alla församlingar har tydliga folkkyrkliga profiler som dock uttrycks olika i gudstjänst och verksamheter. Deltagandet i huvudgudstjänsten har varit konstant de senaste tio åren. Deltagandet i flera av församlingarnas veckogudstjänster har dock ökat markant. Det finns inga tydliga centra i församlingarna, snarare noder som exempelvis Linnégatan, Stigbergstorget, Mariaplan och Axel Dahlströms torg. Gränsen mellan Oscar Fredriks och Masthuggs församling är onaturliga i stadsmiljön vilket gör att församlingsbor rör sig mellan församlingarna. Detta har bidragit till att församlingarna samverkar allt mer. Från år 2023 utgör medarbetarna ett arbetslag med en chef.

Pastoratet hyr Sjömanskyrkan vid Stigbergstorget. I Sjömanskyrkan finns Frivilligcentralen Oscar, den teckenspråkiga verksamheten samt pastoratets administration. Vi hoppas att Sjömanskyrkan med sitt centrala läge vid Stigbergstorget kan utvecklas till en mötesplats för tro och kultur samt en plats för öppen diakoni. Pastoratet hyr också vidare delar av fastigheten.

Kyrkofullmäktige styr verksamheten genom församlingsinstruktionen som konkretiseras av kyrkorådet i en ram för verksamheten. Detta är de styrande dokumenten på pastoratsnivå. Visioner för verksamheten tas fram av församlingsråden. Här presenteras utdrag ur församlingarnas visioner.

Ur Masthuggs och Oscar Fredriks församlingars gemensamma vision

Om fem år har vi ett varierat och levande gudstjänstliv i de båda kyrkorna. Gudstjänster för och med barn, där de är uttolkare av livet, firas med regelbundenhet. Den nya församlingen/Det nära samarbetet [samtal förs om församlingarna ska gå samman till en] har aktivt arbetat sig samman för en gemensam veckoverksamhet. För vuxna finns ett vuxenkatekumenat under paraplyet pilgrim, med ledorden enkelhet, andlighet och delande. Båda kyrkorna är katedraler för barn. Här får de möta de kristna berättelserna som tolkningsram för sina liv. De får på sina villkor utveckla sin andlighet genom gudstjänster, veckoverksamhet och skolbesök. Undervisning för barn finns i båda kyrkorna och är samordnad.

Musiklivet i båda kyrkorna är rikt och varierat. Konserterna har blivit ännu tydligare arenor för mission, där besökarna kan finna ett språk för sin andlighet. Körverksamheten är samordnad och inriktad på att ge en fördjupad dimension till gudstjänster och konserter.

Sjömanskyrkan är den plats där församlingen förlägger vuxenverksamhet med mer diakonal inriktning. Stöd till människor i utsatthet samordnas också där. Det finns en dubbelriktad rörelse av människor mellan Sjömanskyrkan och våra två kyrkor. Vi samarbetar på olika sätt med lokala aktörer och i nätverk som verkar för alla människors och skapelsens upprättelse.

Ur Carl Johans församlings vision

Vi vill att människor genom de många kyrkliga handlingar som sker i församlingen skall få en positiv bild och fördjupad relation till kyrkan. Vi vill därför utveckla och prioritera arbetet med kyrkliga handlingar. Vi vill att det skall finnas variation i gudstjänstlivet och en lyhördhet för människors behov av olika gudstjänstmiljöer med olika musikaliska och språkliga uttryck. Gudstjänsten finns alltid i spänningsfältet mellan kyrklig tradition och samtid. Carl Johan vill därför vara modiga och uppmuntra till ett gudstjänstliv som ibland utmanar och ställer frågor.

Vi vill utveckla gemenskapsdiakonin genom öppna verksamheter och ett utvecklat ideellt medarbetarskap. Vi vill göra det ideella engagemanget och ansvaret till en bärande del av församlingens liv och verksamhet.

Vi vill skapa sammanhang för gemensam teologisk reflektion där det finns en tillåtande och öppen atmosfär. Lärande sker ofta genom delande av erfarenheter och personliga berättelser.

Vi vill i mötet med närsamhället på olika sätt bidra till och gestalta social sammanhållning, hållbarhet, inkludering och tro som ger hopp. Vi vill utveckla samverkan kring odlingen vid Carl Johans kyrka och på sikt koncentrera vår egen verksamhet till färre egna lokaler. Vi vill att kyrkan skall vara närvarande och en röst i sammanhang och på arenor som redan finns och ibland uppstår, t ex i kulturlivet eller i politiska skeenden.

Ur Högsbo församlings vision

Om fem år har vi lämnat expeditionshuset och använder våra båda kyrkobyggnader, de anslutande församlingshemmen och trädgårdarna som utgångspunkt. Det betyder att personalutrymmena är flyttade till kyrkobyggnaderna. Expeditionshuset har byggts om till studentboende och/eller LSS-boende som ger mervärde till församlingens liv och genererar intäkter till pastoratet.

Söndagsgudstjänsterna i Högsbo präglas av en spänning mellan vana och nya gudstjänstbesökare. Genom trädgården i Högsbo har fler hittat in i kyrkorummet som är välbesökt på veckodagarna och svarar till människors behov av en plats för stillhet, utan krav och onödiga intryck. Kyrkorummet är öppet fler timmar i veckan då personalen har sina arbetsplatser där. Trädgården är en hjälp att kommunicera gudstjänstens och de kyrkliga handlingarnas sätt att svara på människans existentiella och andliga behov.

På vuxensidan knyts undervisningen fortsatt till gudstjänst, utomhusmiljö, kultur och temadagar med praktiskt innehåll. Ibland krokar församlingen arm med lokala aktörer där kompetens och uttryck ömsesidigt berikar varandra. På barnsidan har vi landat i att pedagogiskt arbeta med tro för nästa generation. Diakonin i Högsbo församling utförs till största del i församlingen med lokal utgångspunkt och i samarbete med pastoratets övriga diakonala verksamhet.

2.Omvärldsanalys

Församlingarna har tillsammans nästan 73 000 invånare. Det är en ung befolkning, drygt 50 procent är under 40 år. Sedan år 2019 har tillhörigheten minskat med 5 % (2,4 procentenheter). 45 % av våra invånare tillhörde år 2022 Svenska kyrkan. Minskningen av antalet tillhöriga i förhållande till folkmängd är nu bättre än riket och ligger på - 1,4 % i snitt de senaste sex åren (i riket -1,6).

Vi är inte längre en majoritetskyrka, men frågan är om vi ens är en kyrka för våra medlemmar. Antalet kyrkliga handlingar minskar och endast 31 % av våra medlemmar väljer att döpa sina barn (41 % i kontraktet). Det är på sikt mer avgörande för tillhörigheten än antal utträden. Även om antalet konfirmander ökar konfirmeras endast 31 % av tillhöriga 15-åringar (36 % i kontraktet). 77 % av våra medlemmar begravs i Svenska kyrkans ordning.

Samtidigt som vi ser ett ökat intresse för existentiella frågor och en öppenhet för församlingarnas verksamheter kan vi konstatera att många människor har svårt att hitta vägar in i gudstjänst- och församlingsliv. Församlingarnas lokala förankring blir därför fortsatt viktig.

Vi ser nödvändigheten av ett stort ideellt engagemang och vi kan också glädjande konstatera att många vill engagera sig i församlingarnas verksamheter då dessa upplevs som meningsfulla.

Det är karaktäristiskt för pastoratet att människor ur olika socialgrupper delar vardag och bor tätt tillsammans. Utbildningsnivån är relativt hög medan inkomsterna är låga eller på en medelnivå. Kvarteren kring övre Linnégatan är socioekonomiskt starkast, medan Sanna är mest socioekonomiskt utsatt. Om man undantar övre Linnégatan röstade en majoritet i pastoratet rött eller grönt vid riksdagsvalet år 2022. Rapporter från Göteborgs stad visar på ökad social och ekonomisk utsatthet i församlingarna samt en utbredd ofrivillig ensamhet.

Utmaningar...

- Unga medlemmar som har en svag anknytning till församlingarna.
- Medlemmar som väljer att inte döpa sina barn, vigas eller begravas i Svenska kyrkans ordning.
- Den utbredda ofrivilliga ensamheten.

... och möjligheter utifrån omvärldsanalysen

- Intresset för kyrkans liv och existentiella frågor kombinerat med det kultur- och samhällsengagemang som finns bland människor i våra stadsdelar.
- Intresset för att engagera sig i församlingslivet.

3. Pastoralt program

Vi vill att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Församlingarnas grundläggande uppgift är därför att leva i Guds mission, fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni. Allt som församlingarna utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.¹

Församlingarna ska bidra till Guds rikes utbredande genom att vara med att forma social sammanhållning i ett samhälle med ökad splittring. Detta gör vi gärna med andra aktörer av *god vilja*. Församlingarna ska bygga lokala gemenskaper för tro och hopp. Det kan vara gemenskaper kring gudstjänst och bön, i kampen för skapelsens överlevnad eller till exempel engagemang för nya svenskar. Gemenskaperna ska vara öppna och inkluderande så att människors idérikedom, nyfikenhet och erfarenheter av Gud kan tas tillvara. Vi tänker oss att Guds församling tar gestalt i en mängd olika verksamheter och gudstjänster under veckan, inte endast i söndagens huvudgudstjänst².

Församlingarna ska vidare låta sig inspireras av det starka engagemang för sociala och ekologiska frågor som finns bland människor i våra stadsdelar. Församlingarna ska vara inspiratörer till andlig omvändelse och omställning av kyrka och samhälle till en hållbar social, ekonomisk och ekologisk livsstil. Vi vill redan här och nu se fler tecken på skapelsens återupprättande och Guds rikes utbredande. *Jesus sa: Tiden är inne, Guds rike är nära. Omvänd er och tro på evangeliet.*³

---

¹ Se inledningen till Kyrkoordningens andra avdelning om församlingarna

² Se exempelvis Jan Eckerdals artikel *Vi är ett folk på vandring* i boken *Mindre folk – mer kyrka*.

³ Markusevangeliet 1:15.

I det diakonala arbetet ska församlingarna svara an på ekonomisk, social och psykisk utsatthet. Personliga kontakter och församlingarnas gemenskaper är viktiga sammanhang för att bryta ofrivillig ensamhet. Församlingarna ska fortsatt erbjuda samtalsstöd för familjer såväl som enskilda. Samarbete med Göteborgs stad och andra sociala aktörer är avgörande för ett långsiktigt arbete. Detta gäller inte minst ungdomars utsatthet. Församlingarnas stiftelsemedel kan hjälpa enskilda men också användas som stöd till andra organisationer.

I verksamheter och möten med människor ser vi ett ökat intresse och engagemang för kyrkan och våra riter. Församlingarna möter många som inte är vana vid kyrkans liv men som söker sig till gudstjänster och särskilt kyrkorummet. I ett stort pastorat har vi möjlighet att erbjuda ett varierat gudstjänstliv. Gudstjänsterna ska vara lokalt förankrade och förmedla gemenskap, engagemang, hopp och förundran inför det heliga. Människors längtan och erfarenheter av Gud ska ges plats i gudstjänster så att fler upptäcker och känner sig hemma i gudstjänsten.

Församlingarna ska sprida evangeliet och föra vidare *Den stora berättelsen*, det vill säga det kristna traderandet och gestaltandet av att Guds kärlek har blivit synligt i Jesus Kristus. Församlingarna ska därför bjuda in till samtal och reflektion över människans existens, våra personliga och gemensamma liv och de utmaningar vårt samhälle och vår jord står inför. En fördjupning i kristen livsförståelse utifrån dopet som grund sker genom gudstjänster, riter, samtalsgrupper, personliga möten och i praktiskt arbete.

Församlingarna är en del av den världsvida kyrkan. Kontakter med församlingar runt om i världen ger viktiga perspektiv på tron, livet och vårt sätt att vara kyrka. Församlingarna ska kanalisera sitt internationella engagemang genom ACT Svenska kyrkan och Svenska kyrkan i utlandet. I pastoratet har vi flera kristna samfund. Vi vill se till det som förenar oss och vill verka för fördjupade samarbeten. I möte med andra religioner vill vi förenas i tron på människans andliga behov och i kampen för skapelsens överlevnad och omsorg om framtida generationer.

3. 1. Fördelning av den grundläggande uppgiften

I tider av minskade resurser ser vi ett ökat behov av samarbete och/eller fördelning av den grundläggande uppgiften mellan församlingarna. Kvaliteten kan också öka genom samverkan.

- Konfirmand- och ungdomsarbetet är gemensamt och utgår från Carl Johans församling.
- Inom diakonin samarbetar församlingarna särskilt kring samtalsstöd och utbetalning av stiftelsemedel. I Oscar Fredriks församling finns en gemensam terapimottagning.
- Gudstjänstlivet inom pastoratets församlingar ska ses som en kompletterande helhet. Utifrån det som beskrivits ovan vill vi se en variation och bredd i utbudet av gudstjänster, alltifrån gudstjänster med rik liturgi till enklare gudstjänster. Församlingarna prövar också fler gudstjänster på olika tider och dagar. I Kaverös kyrka firas inte längre gudstjänst på söndagar men däremot en mer utvecklad veckogudstjänst som drar fler deltagare än den tidigare söndagsgudstjänsten. I Masthuggskyrkan kan veckomässan ha fler deltagare än huvudgudstjänsten. I församlingsinstruktionen är livets riter ett prioriterat område. Inom ramen för detta kan församlingarna fördjupa och söka fler uttrycksformer i gudstjänsten. Det kan leda till att någon av församlingarna utvecklar en högmässa med rik liturgi och en annan en mässa med en enkel liturgi men med rikt symbolspråk. Ett rikare och bredare gudstjänstliv är en särskild möjlighet i Masthuggs och Oscar Fredriks församlingar som samarbetar alltmer och där gränserna mellan församlingarna inte är naturliga i stadsbilden.

- Pilgrimscentrum i Göteborg som finns i Masthuggs församling och Frivilligcentralen Oscar i Sjömanskyrkan samlar människor från hela pastoratet.
- Pastoratets arbete utifrån miljödiplomeringen och regnbågsnyckeln ska utvecklas och fördjupas.

4. Prioriterade områden

- **Livets riter**

*Låt barnen komma till mig och hindra dom inte ...*⁴ Som kyrka bjuder vi in till att dela livets olika skeden genom riter såsom dop, nattvard etc. Kyrkans erfarenhet, tradition och texter kan då de uttrycks i ofta ordlösa riter hjälpa oss tolka livet och öppna för Guds möjlighet. I mötet med människor som svarat an på inbjudan finns olika förståelse, bakgrund och ålder. Därför behöver vi som arbetar med dessa riter fråga oss hur dessa kan formuleras och gestaltas för att bli tillgängliga. Det kan ta sig uttryck genom att barn och vuxna får vara med att utforma riter och förståelse av dessa. I Masthuggskyrkan finns exempelvis böner med många olika uttrycksformer. Böner kan skrivas på lappar, viskas till Gud genom ”bönestrutar” eller så kan barn och vuxna lyfta fram böner med hjälp av ”känslkort” (glad, ledsen, arg).

I församlingsarbetet behöver människans mångspråkighet belysas. Martin Luther menade att bibeln ska översättas till människans vardagsspråk. Det språk som människan lever sin vardag i. Vi som kyrka behöver fundera på vilka språk som idag talas av barn och vuxna, inom och utom kyrkans värld. Vi behöver skapa områden för utforskande och lek i våra kyrkor kring livets olika skeenden till exempel när vi tar emot ett nytt liv i dopet, när vi flyttar in i ett nytt hem, när vi ger oss ut på resa. I kyrkan bör vi ge utrymme för att fira gudstjänst där människan är och inte där hon kanske kommer vara.

- **Dopet som livstydning**

Parallellt med att vi arbetar med riter och traditioner är det nödvändigt att också medvetet och genomtänkt arbeta särskilt med dopet. I den kristna kyrkan är dopet något annat än en isolerad handling eller en avgränsad punkt i en människas liv. Det är en gåva och ett uppdrag. Dopet är en livstydning, tillhörighet och ett livsprogram. Dopet inleder en process som varar hela livet och säger något om hela livet och om människans uppdrag i detsamma. Utifrån detta är det en sorg att se att så få av våra medlemmar väljer att döpa sina barn. Under de kommande åren ska församlingarna arbeta med den egna förståelsen av dopets innebörd och samtidigt, i alla verksamheter, inspirera till livstydning på dopets grund. Detta kan förhoppningsvis också leda till att fler döps. Parallellt med detta arbete ska församlingarna arbeta aktivt utifrån doppastoralen och de praktiska förutsättningarna för att boka dop och dopfester.

---

⁴ Markusevangeliet 10:4

- **Ideellt medarbetarskap**

*Dopet är den grundläggande vinningen till tjänst i kyrkan och ger delaktighet i kyrkans gemensamma uppdrag*⁵. Uppdraget att ta ansvar för gudstjänst, musik, diakoni, undervisning och mission är församlingens. Pastoratet vill arbeta för att alla som vill och kan ska ha en självklar möjlighet att ta ansvar och vara delaktiga, allt efter längtan, förmåga och lämplighet. Anställda har uppdraget att leda arbetet, men medarbetarna kan bli många fler – för kyrkans och glädjens skull. Om verklig och hållbar förändring ska ske behövs mod, inspiration, fortbildning och övertygelse – allra mest hos de anställda medarbetarna. I den bästa av ”kyrkvärldar” växer deras uppdrag från att främst vara utförare till att bli spindlar i ett stort nät av ideella medarbetare.

5. Barnkonsekvensanalys

Vi utgår från att alla barn har rätt till religion och att kristen tro kan stärka barnens tillit till sig själva och samtidigt öppna för tillvarons helighet. Vi vill möta barn och ungdomar utifrån förståelsen att de har en naturlig nyfikenhet för trons frågor. Barn- och ungdomsarbetet är ett uttryck för livsstyrdning och lärande på dopets grund. Gudstjänster och andakter ska vara en naturlig del av verksamheterna för barn och ungdomar. Församlingarna ska regelbundet fira gudstjänster som särskilt fokuserar på barn och ungdom. Medarbetare uppmanas att tydligt lyssna in barn- och ungdomsperspektiv vid utformningen av verksamheter och församlingens gudstjänster. Exempel på gudstjänster med tydligt fokus på barn och ungdomar är Högsbos spagettigudstjänster, Masthuggs barn gudstjänster, Oscar Fredriks Andrum och Carl Johans Majornamässa.⁶

Verksamheter för barn i yngre åldrar ska finnas i församlingarna, nära skolor och bostäder. Men med tanke på det låga antalet tonåringar i pastoratet ska konfirmand- och ungdomsarbetet bedrivas gemensamt. Barn och ungdomar ska erbjudas medlemskap i Svenska Kyrkans Unga (Carl Johans Kamraterna).

Församlingarna ska vara öppna för samarbete med förskolor och skolor. Utgångspunkten i detta samarbete ska vara diakoni och undervisning. De upplevelsevandringar som församlingarna genomför och som anknyter till skolans läroplan är viktiga. Kortsiktigt och långsiktigt stöd åt människor i utsatthet hjälper de barn som finns i dessa miljöer. Samtalsstöd till barn, ungdomar och deras familjer är viktigt. Inför beslut, sättande av mål och verksamhetsplanering ska barns rättigheter och intressen särskilt bevakas.

6. Näringsverksamhet

Pastoratet bedriver viss verksamhet som inte ingår i församlingarnas grundläggande uppgift och därmed anses som skattepliktig näringsverksamhet. Det gäller heltidsförskolan i Carl Johans församlingshem samt lokaluthyrning i Sjömanskyrkan och Repslagargården. Det är dock viktigt att påpeka att detta är en skattemässig bedömning och inte enhetens definition av verksamheterna, vilken ligger helt i linje med mål och visioner.

---

⁵ Inledningen till Kyrkoordningens kapitel sju.

⁶ Barnens perspektiv har tagits med i FIN bland annat genom att barn- och ungdomsmedarbetare inbjudits att formulera delar av FIN.

7. Domkapitlets regler med mera

7.1. Minsta antalet huvudgudstjänster med nattvard under ett år

Domkapitlet har beslutat att:

- Huvudgudstjänst med nattvard ska firas minst 30 gånger per år i Carl Johans församling.
- Huvudgudstjänst med nattvard ska firas minst 30 gånger per år i Högsbo församling.
- Huvudgudstjänst med nattvard ska firas minst 40 gånger per år, sammantaget i Masthuggs eller Oscar Fredriks församlingar.

7.2. Församlingarnas huvudgudstjänster

Domkapitlet har beslutat att:

- Huvudgudstjänst ska firas alla söndagar och kyrkliga helgdagar i Högsbo församling.
- Huvudgudstjänst ska firas 48 söndagar och kyrkliga helgdagar i Carl Johans församling. Övriga söndagar och helgdagar firas *Mässa ej huvudgudstjänst*. Det vill säga en mässa som förutom gradualpsalm, lovsägelse och helig följer ordningen för *Mässa huvudgudstjänst*.
- Huvudgudstjänst ska firas varje söndag och kyrklig helgdag i antingen Masthuggs eller Oscar Fredriks församling. Då huvudgudstjänst firas i den ena församlingen måste det firas *Mässa/gudstjänst ej huvudgudstjänst* i den andra. Fördelningen av gudstjänsterna mellan församlingarnas presenteras årligen i den gudstjänstplan som kyrkoherden antar.

Sammanlysningar av huvudgudstjänster får ske tio gånger per år i pastoratet.

7.3. Ekumeniska huvudgudstjänster

Domkapitlet har beslutat att ekumenisk huvudgudstjänst får firas fyra gånger per år i pastoratet.

7.4. Kompetensnivå på kyrkomusikertjänsterna

I församlingarna finns fem organister, varav två innehar tjänst som försteorganister, två kantorer samt två musikpedagoger. Domkapitlet har beslutat att det ska finnas två försteorganister i pastoratet.

7.5. Konfirmandundervisning

Domkapitlet har beslutat att församlingarna ska följa Svenska kyrkans konfirmandriktlinjer.

7.6. Ekumeniska avtal

Pastoratet har inte ingått några ekumeniska samverkansavtal.

7.7. Prästtjänster

Stiftsstyrelsen har beslutat att minst tio komministerbefattningar skall finnas i församlingarna. Prästtjänster är disponerade enligt följande:

- I Carl Johans församling finns tre komministertjänster, varav en är församlingsherde och en har ett övergripande ansvar för församlingarnas konfirmand- och ungdomsarbete.
- I Högsbo församling finns fyra komministertjänster varav en är församlingsherde.
- I Masthuggs och Oscar Fredriks församlingar finns fem komministertjänster varav en är församlingsherde.

- Utöver detta har pastoratet en kyrkoherde, en präst för det teckenspråkiga arbetet, en deltidсанställd präst för HBTQ-arbete samt en präst för administrativt arbete och ledningsstöd.

7.8. Övriga tjänster

I pastoratet finns sju diakonbefattningar, varav en är diakon för teckenspråk.

7.9. Kyrkor i pastoratet

- Carl Johans församling: Carl Johans kyrka, S:ta Birgittas kapell och Kungsladugårds kyrka.
- Högsbo församling: Högsbo kyrka och Kaverös kyrka.
- Masthuggs församling: Masthuggskyrkan.
- Oscar Fredriks församling: Oscar Fredriks kyrka.
- Västra kyrkogården: tre kapell som tillhör Göteborgs begravnings-samfällighet.

7.10. Kyrkornas nyttjande

I flera av kyrkorna förbereds rum för verksamheter och kontor. Förutom gudstjänster som anges nedan används kyrkorna varje vecka för bland annat körrepetitioner, konserter, samtalsgrupper, barngrupper, rytmikgrupper och regelbundna andakter i samband med gruppverksamheter. Högsbo och Carl Johans församlingar har utrett användande av Kaverös respektive Kungsladugårds kyrka. Masthuggskyrkan och Oscar Fredriks kyrka hyrs ofta ut till utomstående konsertarrangörer.

- Carl Johans kyrka nyttjas fem dagar per vecka för huvudgudstjänster, veckoandakter, musikgudstjänster, ungdomsgudstjänster, veckomässa, kyrkliga handlingar. Kyrkan är öppen för besökare alla vardagar samt i samband med gudstjänst och verksamheter.
- S:ta Birgittas kapell nyttjas fem dagar per vecka för gudstjänster, kyrkliga handlingar, musikgudstjänst, gudstjänst vid stora högtider.
- Kungsladugårds kyrka nyttjas fem dagar per vecka för gudstjänster för familjer och barn, gudstjänst vid stora högtider, kyrkliga handlingar.
- Högsbo kyrka nyttjas fem dagar i veckan för gudstjänster: huvudgudstjänst, musikgudstjänst, veckomässa, veckoandakt, kyrkliga handlingar. Kyrkan är öppen för besökare alla vardagar samt i samband med gudstjänst och verksamheter.
- Kaverös kyrka nyttjas fyra dagar per vecka för veckoandakt och kyrkliga handlingar.
- Masthuggskyrkan är både församlingskyrka och verksamhetslokal. Kyrkan används dagligen för gudstjänster: huvudgudstjänst, veckoandakt, veckomässa, gudstjänst för familjer och barn, konserter, kyrkliga handlingar. I kyrkorummet finns två arbetsrum. Kyrkan är öppen för besökare 365 dagar om året.
- Oscar Fredriks kyrka används varje dag i veckan för huvudgudstjänster, veckomässor, andakter, gudstjänst för familjer och barn, kyrkliga handlingar. Kyrkan är öppen för besökare alla vardagar samt i samband med gudstjänst och verksamheter.

7.11. Den språkliga mångfalden

Enligt avtal med Göteborgs stift samt de övriga åtta pastoraten/församlingarna inom Göteborgs stad har Carl Johans pastorat ansvaret för det teckenspråkiga arbetet inom Göteborgs stift. I Sjömanskyrkan finns ett regelbundet gudstjänstliv och verksamheter på teckenspråk. I verksamheten arbetar en teckenspråkig diakon och en präst. I Oscar Fredriks församling finns sverigefinska grupper för barn och äldre. I Oscar Fredriks kyrka firas gudstjänster och arrangeras konserter med finska som huvudspråk. Församlingarna är öppna och lyhörda för att starta fler verksamheter på finska. Församlingarna kan också vid behov erbjuda dop, vigslar och begravningar med finsktalande präst.

7.12. Handlingsplaner/pastoraler

Pastoratet har en handlingsplan för konfirmandarbetet samt doppelpastoral, vigselpastoral och en begravningspastoral. En diakonipastoral är påbörjad.

7.13. Riktlinjer

Carl Johans pastoratet är en del av Göteborgs begravningsamfällighet som har upprättat riktlinjer för begravningsverksamheten.